

Változások a Linux operációs rendszer használatában az ELKH Cloud infrastruktúrán

Farkas Attila

farkas.attila@sztaki.hu

Bemutatkozás

Farkas Attila

- SZTAKI Párhuzamos és Elosztott Rendszerek Kutatólaboratórium tudományos segédmunkatárs, kutató
- Óbudai Egyetem Neumann János Informatikai kar tanszéki mérnök

ELKH Cloud

farkas.attila@sztaki.hu

Tartalomjegyzék

- 1. Csatlakozás Linux rendszerhez
- 2. Kötetek menedzselése
- 3. Jupyter használata

Windows rendszerről történő csatlakozáshoz a következő lépéseket kövessük:

- Generáljunk egy saját kulcspárt az ELKH Cloud-on
 - Mentsük le a privát kulcsunkat a számítógépünkre
 - > A virtuális gép létrehozásakor adjuk hozzá a kulcsunkat
- A megfelelő biztonsági csoportok hozzáadása a géphez
 - Security Group-ok beállítása (SSH)
- Külső IP cím hozzárendelése a géphez
 - Floating IP beállítása
- Töltsük le és telepítsük a PuTTY programot:
 - https://www.putty.org

A letöltött privát kulcs kiterjesztése pem, amit át kell konvertálunk:

Ehhez indítsuk el a PuTTY Key Generator alkalmazást, majd tallózzuk be a kulcsot

😴 PuTTY Key Generator	?	\times	😴 PuTTY Key Generator	?	×
<u>File K</u> ey Con <u>v</u> ersions <u>H</u> elp			<u>File K</u> ey Con <u>v</u> ersions <u>H</u> elp		
Key No key.			Key Public key for pasting into OpenSSH authorized_keys file: ssh-rsa AAAAB3NzaC1yc2EAAAADAQABAAABAQDA0uCOJliWt2nma0mHZ/310xB3 wRUoXcevCx8QOnW2Kw9uOLGhvX0DmiSFEF0cC +vSXM PD-10kL PD-10kL PUTTYgen Notice Key go Key go Key pa Confirm Successfully imported foreign key (OpenSSH SSH-2 private key (old PEM format)) To use this key with PuTTY, you need to	nnNioY7 ×	7
Actions Generate a public/private key pair Load an existing private key file Save the generated key	<u>G</u> enerate Load		Actions Genera Load a		
Parameters			Save the generated key Save public key Save p	nvate k	ley
Type of key to generate:	○ SSH- <u>1</u> (RS 2048	SA)	Parameters Type of key to generate:	SH- <u>1</u> (F 8	₹SA)

- > Kattintsunk a Save private key nyomógombra, majd válasszuk az Igen lehetőséget
- Mentsük el a privát kulcsunkat **ppk** kiterjesztéssel.
- Most már bezárhatjuk a kulcsgenerátort.

PuTTY Key Generator				?	×
<u>K</u> ey Con <u>v</u> ersions <u>H</u> el	þ				
ву					
ublic key for pasting into Open	SSH authorized_key	vs file:			_
AVAND SINZEL (VIZZEAAAADAG NRUoXcevCx8QOnW2Kw9uO vSXMZjzRDJ2Nwko9PdPVR pSAvZ1E ey fingerp ey comme ey passph orfirm pas	ABAAABAQDAWC LGhvXDDmiSFEfOct 19b8sJWgu+87wNj ning You sure you wa out a passphras	nt to save this e to protect it	key	36H :a8f5	→
enerate a	<u>Y</u> es	N		rate	
ad an existing private key file			Lo	ad	
ave the generated key	Sa	ive p <u>u</u> blic key	Save pri	vate ke	y
arameters					
ype of key to generate:) <u>R</u> SA <u>D</u> SA	⊖ <u>e</u> cdsa	○ Ed <u>2</u> 5519	⊖ss	H- <u>1</u> (RS	A)
			00.00		

- > Az elkészített kulcsot adjuk hozzá a Pageant szoftverhez
 - > A PuTTY telepítésekor automatikusan települ
- > Az Add Key gomb segítségével adjuk hozzá az átkonvertált kulcsot
- Ezt követően a Pageant bezárható, de fusson a háttérben

Key List		? >
2048	0c:2a:03:c6:98:08:16:c4:5a:8e:c5:72:86:96:a8	1,f5 imported-openssh
	Key List	Key List 2048 0c:2a:03:c6:98:08:16:c4:5a:8e:c5:72:86:96:a8

- A PuTTY programot elindítva adjuk meg a következőket:
 - Host Name: itt szükséges megadni a távoli gépen használt felhasználó nevet és a géphez beállított külső IP címet, a következő formában: [felhasználónév]@[külső_IP]
 - > A alap képfájlok esetén az ubuntu az alapértelmezett felhasználónév
 - Port: Az SSH szolgáltatás portja a virtuális gépen
- Kattintsuk az Open gombra, majd első belépés esetében fogadjuk el a felugró ablakot
- A Sikeres belépést követően parancssori hozzáférésünk van a virtuális géphez

Külső IP cím nélküli Ubuntu gép elérése

- A feladat végrehajtásához a következő beállítások szükségesek:
 - Egy Ubuntu virtuális gép létrehozása külső IP címmel (Floating IP)
 - Egy Ubuntu virtuális gép létrehozása külső IP cím nélkül
 - Mindkét virtuális gép esetében ugyan azt az SSH kulcsot szükséges megadni
 - Mindkét virtuális gép esetében legyen kinyitva az SSH port a tűzfalon (Security Group)
 - Kapcsolódjunk a külső IP-vel rendelkező gépre a PuTTY segítségével
- A külső IP-vel rendelkező gépre való csatlakozáskor engedélyezni kell az SSH kulcs továbbítását
 - Ehhez a baloldali Connection/SSH/Auth almenüben szükséges bepipálni az Allow agent forwarding opciót
 - Ellenőrizzük, hogy a korábban beállított Pageant fut-e a háttérben
 - Ezt követően kattintsunk az Open gombra

X

Külső IP cím nélküli Ubuntu gép elérése

A virtuális gépre történtő belépés után az alábbi paranccsal tudunk továbblépni a külső IP cím nélküli gépre:

\$ ssh ubuntu@[privát_IP_cím]

- Az első belépésnél itt is szükséges a felugró üzenet elfogadása
- A Sikeres belépést követően parancssori hozzáférésünk van a külső IP cím nélküli virtuális géphez

			- 0
	ubuntu@ssh-teszt-1:~\$ ssh ubuntu@	192.168.0.66	
	The authenticity of host '192.168	3.0.66 (192.168.0.66)' can't	t be established.
	ECDSA key fingerprint is SHA256:c	147x2govHxuaKhqwOlsaQOhBupy1	kL2ZqrrEfwMeo460.
	Are you sure you want to continue	e connecting (yes/no/[finge:	rprint])? yes
	Warning: Permanently added '192.1	168.0.66' (ECDSA) to the li	st of known hosts.
	Welcome to Ubuntu 20.04.3 LTS (GN	NU/Linux 5.4.0-88-generic x8	36_64)
1			
	* Documentation: https://help.u	ibuntu.com	
	* Management: https://landso	cape.canonical.com	
	* Support: https://ubuntu	1.com/advantage	
	System information as of Wed No	NV 24 13.00.46 ∐TC 2021	
	bystem information ab of mea ne	21 13.00.10 010 2021	
	System load: 0.1	Processes:	178
	Usage of /: 59.7% of 4.11GB	Users logged in:	0
	Memory usage: 11%	IPv4 address for docker0:	172.17.0.1
	Swap usage: 0%	IPv4 address for enp3s0:	192.168.0.66
	O undeter see he eralied immediat	-]	
	o updates can be appried indicatat	Jely.	
	The list of available updates is	more than a week old.	
	To check for new updates run: suc	lo apt update	
	The programs included with the Ub	ountu system are free softwa	are;
	the exact distribution terms for	each program are described	in the
	Individual lifes in /usi/snare/do	Se/~/copyright.	
	Ubuntu comes with ABSOLUTELY NO W	WARRANTY, to the extent per	nitted by
	applicable law.		
	ubuntu@ssh-teszt-2:~\$		

Kötetek menedzselése

X

Kötet csatolása Linux rendszerhez

Miután készítettünk egy új kötetet, majd hozzácsatoltuk egy Ubuntu virtuális géphez, csatlakozzunk a virtuális géphez, majd kövessük az alábbi lépéseket.

A műveletekhez root jogra van szükségünk!

Listázzuk a partíciókat:

fdisk -l

- Látjuk a csatolt kötetet:
 - /dev/sdb: 10Gib

ubuntu@ssh-teszt-2:~\$ sudo su root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu# fdisk -1 Disk /dev/loop0: 61.79 MiB, 64770048 bytes, 126504 sectors Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes

Proot@ssh-teszt-2: /home/ubuntu

Disk /dev/loop1: 67.26 MiB, 70516736 bytes, 137728 sectors Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes

Disk /dev/loop2: 32.32 MiB, 33878016 bytes, 66168 sectors Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes

Disk /dev/sda: 5 GiB, 5368709120 bytes, 10485760 sectors Disk model: QEMU HARDDISK Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes Disklabel type: gpt Disk identifier: 0B305316-A932-4FDB-BBD1-AEDF6627F956

 Device
 Start
 End Sectors
 Size Type

 /dev/sda1
 2048
 1128447
 1126400
 550M EFI System

 /dev/sda2
 1128448
 1144831
 16384
 8M BIOS boot

 /dev/sda3
 1144832
 10485726
 9340895
 4.5G Linux filesystem

Disk /dev/sdb: 10 GiB, 10737418240 bytes, 20971520 sectors Disk model: QEMU HARDDISK Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes root@ssn-teszt-2:/nome/upuntu#

Kötet partícionálása:

fdisk /dev/sdb

- GPT partíciós séma megadása
 Command (m for help): g
- Új partíció készítése:

Command (m for help): n

- A további opcióknál fogadjuk el az alapértelmezett értékeket
- Végezetül pedig írjuk ki a módosításokat a lemezre:

Command (m for help): w

	Proot@ssh-teszt-2: /home/ubuntu -		×
	root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu# <mark>fdisk /dev/sdb</mark>		^
	Welcome to fdisk (util-linux 2.34). Changes will remain in memory only, until you decide to write them. Be careful before using the write command.		
•	Device does not contain a recognized partition table. Created a new DOS disklabel with disk identifier 0x57c892b5.		
	Command (m for help): g Created a new GPT disklabel (GUID: BA84BEC1-4970-0D48-983B-1214DFBFD558).		
	Command (m for help): n Partition number (1-128, default 1): First sector (2048-20971486, default 2048):		
el az	Last sector, +/-sectors or +/-size{K,M,G,T,P} (2048-20971486, default 2097)	1486)	:
	Created a new partition 1 of type 'Linux filesystem' and of size 10 GiB.		
а	Command (m for help): w The partition table has been altered. Calling ioctl() to re-read partition table. Syncing disks.		
	root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu#		v

	Proot@ssh-teszt-2: /home/ubuntu	- 0	×
Fájlrendszer létrehozása	root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu# mkfs.ext4 /dev/sdb1		
az új partíción:	mke2fs 1.45.5 (07-Jan-2020)		
	Discarding device blocks: done Creating filesystem with 2621179 4k blocks and 655360 inodes		
mkfs.ext4 /dev/sdb1	Filesystem UUID: 434ea351-caa5-4927-b60b-7037f50827a8		
Készítünk egy könyvtárat	Superblock backups stored on blocks:		
a kötetnek:	32768, 98304, 163840, 229376, 294912, 819200, 884736,	160563	32
mkdir /data	Allocating group tables: done		
	Writing inode tables: done		
Vegul csatoljuk a kotetet	Creating journal (16384 blocks): done		
a könyvtárhoz:	Writing superblocks and filesystem accounting information: dor	ne	
mount /dev/sdb1 /data	root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu# mkdir /data		
	root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu# mount /dev/sdb1 /data		
	root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu#		

Ha szeretnénk leválasztani a kötetet, a következőképp tehetjük meg:

umount /dev/sdb1

- A mount parancsot minden virtuális gép újraindítás után ki kellene adni a kötet használatához, ezért érdemes a kötet csatolását már a virtuális gép boot folyamata alatt elvégezni
- Ehhez módosítani kell az /etc/fstab fájlt, ahol meg kell adni, hogy melyik kötetet, melyik mappába szeretnénk csatlakoztatni
- A kötet azonosítóját a következő paranccsal kérdezhető le: blkid

🚰 root@ssh-teszt-2: /home/ubuntu	×		×
root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu# blkid			\sim
/dev/sda1: LABEL FATBOOT="MKFS ESP" LABEL="MKFS ESP" UUID="9C58-3C8C" TYPE="	vfat	t"	PAR
TLABEL="ESP" PARTUUID="f75d0549-c16c-4bbd-91f0-acd32784991b"			
/dev/sda3: LABEL="cloudimg-rootfs" UUID="657d69dd-8f32-445b-b903-5d158115c14	9" [ΓΥΡ	E="
ext4" PARTLABEL="root" PARTUUID="8d5e2c16-12f8-4025-a217-a4eb3dadf61b"			
/dev/loop0: TYPE="squashfs"			
/dev/loop1: TYPE="squashfs"			
/dev/loop2: TYPE="squashfs"			
/dev/sdb1: UUID="434ea351-caa5-4927-b60b-7037f50827a8" TYPE="ext4" PARTUUID=	"380	d43	c47
-8b0d-b24e-845e-9f8895785922"			
/dev/sda2: PARTLABEL="BSP" PARTUUID="d1016e79-a880-4316-a36a-eec316fc528e"			
root@ssh-teszt-2:/home/ubuntu#			

> A kötet megfelelő csatlakoztatását az alábbi paranccsal ellenőrizhető

df -h

🖉 ubuntu@ssh-teszt-2: ~					– 🗆 X
ubuntu@ssh-te	szt-2:~\$	df -ł	l		
Filesystem	Size	Used	Avail	Use%	Mounted on
udev	950M	0	950M	0응	/dev
tmpfs	199M	1.2M	198M	18	/run
/dev/sda3	4.2G	2.6G	1.4G	66%	/
tmpfs	994M	0	994M	0%	/dev/shm
tmpfs	5.0M	0	5.0M	0응	/run/lock
tmpfs	994M	0	994M	0응	/sys/fs/cgroup
/dev/loop1	33M	33M	0	100%	/snap/snapd/13170
/dev/loop0	62M	62M	0	100%	/snap/core20/1081
/dev/loop2	68M	68M	0	100%	/snap/1xd/21545
/dev/sda1	549M	176K	549M	1 %	<u>/boot/</u> efi
/dev/sdb1	9.8G	37M	9.3G	1%	/data
tmpfs	199M	0	199M	()응	/run/user/1000
ubuntu@ssh-te	szt-2:~\$				

Jupyter Notebook használata

Jupyter Notebook

- Nyílt forráskódú webalkalmazás
- Fejlesztő környezet biztosít
- Adat vizualizációs megoldás
- Széleskörű programozási nyelv támogatás

...

A Notebookok könnyedén megoszthatók

JupyterLab

- Jupyter Notebook továbbfejlesztett verziója
- Web alapú interaktív fejlesztőkörnyezet
- Terminal biztosítása
- Moduláris felépítés
- Bővítmények támogatása

Jupyter Docker képfájlok

dockerhub	Q Search				Explore	Pricing	Sign In	Sign Up	
Explore jupyter/t	ensorflow-noteb	ook							
	jupyter By jupyter • U Jupyter Notebo Container	pdated 8 days ago pok Scientific Python	DW-NOTEBOOK	t ☆	pyter/docker-t	stacks		₹ Þ	ulis 50M
Overview	Tags								
ort by Newest	-	Q, Filter Tags							
TAG	•	Q Filter Tags							
TAG		Q Filter Tags				docker	pull jupyter/te	nsorflow-notebook:1	6
TAG Iatest Last pushed 8 days DIGEST 23ac04200f8f	ago by parente	Q Filter Tags	OS/ARCH linux/amd64			docker	pull jupyter/te	nsorflow-notebook:1 COMPRESSED S 3.6	IZE O 4 GB
TAG latest Last pushed 8 days DIGEST 23ac04200f8f	ago by parente	Q Filter Tags	OS/ARCH linux/amd64			docker	pull jupyter/te	nsorflow-notebookt COMPRESSED S 3.5	IZE © 64 GB
TAG Iatest Last pushed 8 days DIGEST 23ac04200f8f	ago by parente	Q Filter Tags	OS/ARCH linux/amd64			docker	puli jupyter/te	nsorflow-notebook:l COMPRESSED S 3.5	Г 12Е Ф 44 GB

https://hub.docker.com/r/jupyter/tensorflow-notebook/tags

Jupyter konténer elindítása

\$ docker run -p 8888:8888 -v /mnt/data:/tf/notebooks --name jupyter jupyter/tensorflow-notebook

[I 2021-11-24 15:41:18.333 LabApp] JupyterLab extension loaded from /opt/conda/lib/python3.9/site-packages/jupyterLab [I 2021-11-24 15:41:18.333 LabApp] JupyterLab application directory is /opt/conda/share/jupyter/lab [I 15:41:18.338 NotebookApp] Serving notebooks from local directory: /home/jovyan [I 15:41:18.338 NotebookApp] Jupyter Notebook 6.4.5 is running at: [I 15:41:18.338 NotebookApp] http://ae245d3aa1b8:8888/?token=fee075f1f3db64c38a193eb563987eb5d93e81c1fe7f49cd [I 15:41:18.338 NotebookApp] or http://127.0.0.1:8888/?token=fee075f1f3db64c38a193eb563987eb5d93e81c1fe7f49cd [I 15:41:18.338 NotebookApp] Use Control-C to stop this server and shut down all kernels (twice to skip confirmation). [C 15:41:18.342 NotebookApp] To access the notebook, open this file in a browser: file:///home/jovyan/.local/share/jupyter/runtime/nbserver-7-open.html Or copy and paste one of these URLs: http://ae245d3aa1b8:8888/?token=fee075f1f3db64c38a193eb563987eb5d93e81c1fe7f49cd or http://127.0.0.1:8888/?token=fee075f1f3db64c38a193eb563987eb5d93e81c1fe7f49cd 🔵 Home Page - Select or create a 📈 0 A Not ecure 193.225.251.35:8888/tree C Incognito Ez a token szükséges a belépéshez Reading list 😇 jupyter Quit Logout Files Running Clusters A gép külső IP címét Select items to perform actions on them. Upload New - C kell használni a 0 - 1/ Last Modified File size lokális cím helyett Name 🖌 C work 8 days ago

Összefoglalás

- Csatlakozás Linux alapú távoli számítógépre
- Kötetek menedzselése Linux-on
- > A Jupyter használata Linux rendszeren

Köszönöm a figyelmet!